

prima instanță: Judecătoria Florești
Judecător: Goncearuc I.
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: Duca T., Procopciuc S., Grumeza E.

ÎNCHEIERE

07 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Vieru
Judecătorii Valentina Clevadî și Oleg Sternioală

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ciubotaru Olga, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ciubotaru Olga împotriva Companiei de Asigurări „Idea Asigurări” Societate pe Acțiuni privind încasarea despăgubirii de asigurare în urma producerii cazului asigurat, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 iulie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Compania de Asigurări „Idea Asigurări” Societate pe Acțiuni și casată hotărârea Judecătoriei Florești din 03 martie 2015, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea a fost respinsă,-

c o n s t a t ă :

La 13 noiembrie 2013, Ciubotaru Olga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Companiei de Asigurări „Idea Asigurări” Societate pe Acțiuni privind încasarea despăgubirii de asigurare în urma producerii cazului asigurat.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că este fiica Alionei Harabeșlic, născută la 09 octombrie 1972 și decedată la 18 martie 2005 și a lui Harabeșlic Alexandru, născut la 11 aprilie 1969, care a decedat la 26 decembrie 2011 în urma unui accident rutier, produs în satul Semipolki, raionul Brovarî, regiunea Kiev, Ucraina. Vinovat de comiterea faptei a fost recunoscut Sohațki Vasiliu Victor.

Reclamanta a indicat că, până la plecarea peste hotarele țării, tatăl său Harabeșlic Alexandru a încheiat un contract de asigurare facultativă de viață nr. 021097 din 15 iulie 2011, începând a fi valabil din 22 iulie 2011. Astfel, a achitat prima de asigurare pentru riscul de asigurare de categoria II, cu o sumă asigurată în cuantum de 30 000 EURO. Se arată că, la 26 decembrie 2011, s-a produs cazul asigurat prin survenirea decesului tatălui său în urma accidentului rutier descris supra.

În continuare, a explicat că în legătură cu decesul lui Harabeșlic Alexandru s-a deplasat în Ucraina pentru perfectarea actelor de trecere a cadavrului, suportând

cheltuieli de înmormântare, după cum urmează: suma de 8180 hrivne pentru îmbrăcăminte și conservarea cadavrului, precum și suma de 600 EURO pentru transportul cadavrului în țara de baștină.

Ciubotaru Olga a relatat că s-a adresat către Compania de Asigurări „Idea Asigurări” Societate pe Acțiuni cu cerința de-a-i compensa suma prejudiciului suportat, însă pârâțul i-a compensat numai suma de 300 EURO pentru transportarea cadavrului, iar în rest a respins solicitările sale. Consideră că asiguratorul era obligat să-i achite integral toate cheltuielile, ce se confirmă și prin scrisoarea Comisiei Naționale a Pieții Financiare nr. 04 – 1345 din 08 aprilie 2013. Totodată, potrivit răspunsului indicat mai sus, pârâțul trebuia să-și revadă poziția cu privire la compensarea cheltuielilor aferente transportării, de procurare a îmbrăcăminte și a sicriului. În pofida acestui fapt, pârâțul nu și-a executat obligațiile contractuale.

Prin urmare, sugerează că are dreptul să solicite încasarea penalităților conform prevederilor art. 6 alin. (6) al Legii cu privire la asigurări și a dobânzilor de întârziere conform prevederilor art. 619 al Codului civil.

În concluzie, reclamanta pretinde că pârâta este un prestator de serviciu în acest domeniu, fiind aplicabilă Legea privind protecția consumatorului. Respectiv, subliniază că situația din litigiu i-a creat niște retrăiri psihice și frustrări, estimate la suma de 100 000 lei, în calitate de prejudiciul moral.

Solicită Ciubotaru Olga, încasarea de la Compania de Asigurări „Idea Asigurări” SA a despăgubirii de asigurare în mărime de 300 EURO (echivalentul în lei moldovenești 5087,75 lei) și 8180 hrivne (echivalentul în lei moldovenești 12880,23 lei), a dobânzii de întârziere în cuantum de 539,01 lei și a penalității în sumă de 2254 lei.

La fel, a solicitat repararea prejudiciului moral cauzat în legătură cu neexecutarea conformă a obligațiilor contractuale de către prestatorul de servicii asigurate în mărime de 100 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea judecătorească Florești din 03 martie 2015, s-a admis parțial acțiunea și a fost încasată de la Compania de Asigurări „Idea Asigurări” SA în beneficiul Olgăi Ciubotaru despăgubirea de asigurare, conform contractului de asigurare medicală a persoanelor care pleacă peste hotare seria A nr. 021097 din 22 iulie 2011, urmare a producerii cazului asigurat la 26 decembrie 2011 în mărime de 5479,40 hrivne, constituite din procurarea sicriului la prețul de 3590 hrivne și îmbălsămarea cadavrului la prețul de 1889,40 hrivne; dobânda de întârziere pentru 715 zile în mărime de 3139 hrivne, penalitatea de întârziere pentru perioada de 180 zile în mărime de 986,292 hrivne, iar în total suma de 9604,692 hrivne sau echivalentul în lei moldovenești la momentul executării hotărârii judecătorești.

În același timp, a fost încasat de la pârât prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei și cheltuielile de judecată pentru asistența juridică acordată de avocatul Guțu Serghei în mărime de 1000 lei. La fel, s-a încasat de la Compania de Asigurări „Idea Asigurări” SA în bugetul de stat taxa de stat în mărime de 446,38 lei. În rest, pretențiile reclamantei au fost respinse, ca neîntemeiate. (f. d. 129, 137 – 142, volumul I)

La 18 martie 2015, Judecătoria Florești a dispus corectarea evidentă de calcul din hotărârea judecătorească din 03 martie 2015, în partea ce ține de suma dobânzii de întârziere, prin indicarea: încasarea de la Compania de Asigurări „Idea Asigurări” SA în beneficiul Olgăi Ciubotaru a despăgubirii de asigurare în mărime de 5497, 40 hrivne, a dobânzii de întârziere pentru 715 zile în mărime de 918,51 hrivne, penalitatea de întârziere pentru perioada de 180 zile în mărime de 986,292 hrivne, iar în total suma de 7384,202 hrivne sau echivalentul în lei moldovenești la momentul executării hotărârii judecătorești. (f. d. 133 – 134, volumul I)

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 18 iunie 2015, s-a admis apelul declarat de către Compania de Asigurări „Idea Asigurări” SA și a fost casată hotărârea Judecătoriai Florești din 03 martie 2015, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată. (f. d. 166 – 172, volumul I)

La 20 ianuarie 2016, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a admis recursul declarat de Ciubotaru Olga și a casat decizia Curții de Apel Bălți din 18 iunie 2015, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, de un alt complet de judecată. (f. d. 192 - 196, volumul I)

La adoptarea soluției, instanța de recurs a notat că instanțele inferioare nu au supus verificării minuțioase contractul de asigurare a cheltuielilor medicale pentru persoanele care pleacă peste hotare seria A. nr. 021097 din 22 iunie 2011 prin prisma art. 13 alin. (2) din Legea nr. 407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări. Totodată, instanța de apel a omis să motiveze care este rațiunea și suportul probant care a determinat-o să considere că între Compania de Asigurări „Idea Asigurări” SA și Harabeșlic Alexandru a fost încheiat anume contractul de asigurare a cheltuielilor medicale de categoria II și nu de categoria I.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 iulie 2016, s-a admis apelul declarat de către Compania de Asigurări „Idea Asigurări” Societate pe Acțiuni și a fost casată hotărârea Judecătoriai Florești din 03 martie 2015, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată. (f. d. 232 - 235, vol. I)

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că prima instanță a aplicat eronat prevederile Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube, care nu reglementează situația din speță. Astfel, a reținut pentru soluționarea litigiului art. 6 alin. (3) și 13 din Legea nr. 407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări și art. 1309 alin. (1) și (2) din Codul civil. În această ordine de idei, instanța de apel a constatat că polița de asigurare seria nr. 021097 din 22 iulie 2011 și contractul de asigurare a cheltuielilor medicale pentru persoanele care pleacă peste hotare din 15 iulie 2011 au fost întocmite în corespundere cu prevederile legale sus citate, iar temeiuri de nulitate nu au fost stabilite.

În concluzie, având în vedere condițiile poliței de asigurare și a contractul de asigurare, Colegiul civil al Curții de Apel Bălți a reținut că asiguratorul a achitat întemeiat suma de 300 EURO, care constituie cheltuielile pentru transportarea cadavrului Harabeșlic Alexandru, iar celelalte pretenții înaintate de Ciubotaru Olga sunt contrare contractului de asigurare încheiat între părți.

La 27 iulie 2016, Curtea de Apel Bălți a expediat copia deciziei integrale din 12 iulie 2016 în adresa participanților la proces pentru cunoștință. (f. d. 236, volumul I)

La 03 octombrie 2016, Ciubotaru Olga a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 iulie 2016, solicitând casarea deciziei instanței de apel din 12 iulie 2016 cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei, rezultă că decizia instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la data de 27 iulie 2016 (f. d. 236, volumul I), fiind recepționată de către Ciubotaru Olga și avocatul acesteia, Guțu Sergiu la 01 august 2016 (f. d. 237 – 238, volumul I).

Prin prisma art. 111 alin. (3) și 112 alin. (1) din CPC, instanța de recurs a constatat că termenul de declarare a recursului a început să curgă din 02 august 2016 și a expirat la 02 octombrie 2016, fiind zi de duminică, nelucrătoare. Astfel, potrivit informației de pe plic, la 03 octombrie 2016, cererea de recurs a fost expediată în adresa Curții Supreme de Justiție. (f. d. 6, volumul II)

În conformitate cu art. 112 alin. (2) și (3) din CPC, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare. Actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit pînă la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

Prin prisma normei de drept enunțate, instanța de recurs consideră că recursul declarat de Ciubotaru Olga la 03 octombrie 2016, înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 05 octombrie 2016, este depus în termen.

În motivarea ilegalității deciziei contestate, recurenta afirmă că instanța de apel a interpretat eronat legea și a dat o apreciere arbitrară mijloacelor de probă, invocând prevederile art. 429 - 445 din Codul de procedură civilă.

În explicitarea poziției sale, Ciubotaru Olga consideră că despăgubirea de asigurare cuprinde cheltuielile de înmormântare pentru care au fost prezentate acte confirmative de îmbălsămare și procurare a sicriului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 26 octombrie 2016, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Companiei de Asigurări „Ideea Asigurări” Societate pe Acțiuni cererea de recurs cu

înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data primirii scrisorii. (f. d. 9, volumul II)

La 29 noiembrie 2016, intimatul a depus referință în întâmpinarea recursului, solicitând respingerea cererii de recurs ca fiind neîntemeiat.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Audiind raportul verbal al judecătorului raportor și verificând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele pricinii civile și a referinței, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art.432 alin.(1) Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul menționează că recurentul Ciubotaru Olga în cererea de recurs nu a invocat nici unul din temeiurile de declarare prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) sau (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Completul judiciar indică că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, fără a se examina temeinicia lor.

În acest sens, completul reiterează prin prisma jurisprudenței CEDO că „... art.6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ciubotaru Olga, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Ciubotaru Olga se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală